МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У XXI СТОЛІТТІ»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

30 жовтня 2024 року

Біла Церква
2024

УДК 378-053.6:001"20":636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор, ректор.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Власенко С.А., д-р вет. наук.
Козій Н.В., канд. вет. наук.
Василенко О.І., д-р філософії.
Юрченко А.І., канд. с.-г. наук.
Славінська О.В., керівник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.,** начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників. 30 жовтня 2024 р. м. Білоцерківський НАУ 79 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

©БНАУ

Гавриленко О.О. Поширення та етіологія паренхіматозного гепатиту в собак / О.О. Гавриленко, М.Я. Тишківський // Всеукраїнська наук.-практ. конф. магістрантів і молодих дослідників «Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини»(БНАУ, 30 жовтня 2024 р.). - Біла Церква, 2024. – С.54-56.

У 50 % пацієнтів спостерігалися лише симптоми полідипсії, поліурії, сухості слизових оболонок і дегідратації до 6%. Частота серцевих скорочень і дихальних рухів залишалася в межах норми.

Рівень глюкози крові під час первинного огляду в середньому становив 23,9 ± 7,55 ммоль/л, знижується до 21,3 ± 4,56 ммоль/л натщесерце і знову підвищувався після їжі до 24,9 ± 5,33 ммоль/л.

Біохімічне дослідження крові показало, що рівень загального білка сироватки в середньому становив 84,7 ± 2,88 г/л, що вказувало на дегідратаційну гіперпротеїнемію, спричинену втратою рідини через порушення осмотичних процесів у судинах. Рівень загального білірубіну підвищився до 7,51 ± 2,12 мкмоль/л, що свідчило про порушення детоксикаційної функції організму. Було також діагностовано гіперферментемію: АЛТ досягав 86,9 ± 4,77 Од/л, а АСТ – 105,9 ± 9,63 Од/л, що вказувало на пошкодження клітин печінки, серця і м'язів через токсичний вплив кетонових тіл.

Підвищений рівень α-амілази (2637,3 ± 187,8 Од/л при нормі до 2000 Од/л) свідчив про порушення роботи підшлункової залози, що могло бути наслідком апоптозу клітин через зниження синтезу інсуліну.

Цукровий діабет також призводив до склерозування судин нирок, що проявлялося гіперкреатинінемією (167,7 ± 14,9 мкмоль/л) та підвищеним рівнем сечовини (18,6 ± 3,13 ммоль/л), що супроводжувалося втратою апетиту, зниженням ваги і блювотою.

Отже, цукровий діабет у дрібних домашніх тварин супроводжується серйозними порушеннями в роботі організму, зокрема метаболічними змінами, що впливають на нирки, печінку та серцево-судинну систему. Найбільш поширеними симптомами серед хворих тварин були полідипсія, поліурія, зневоднення та кетоацидоз. Біохімічний аналіз крові виявив значні відхилення у рівні глюкози, загального білка та ферментів, що свідчить про порушення функції підшлункової залози, печінки та нирок. Ці дані підкреслюють важливість ранньої діагностики і своєчасного лікування діабету для запобігання серйозним ускладненням та підвищення якості життя тварин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Saridomichelakis M. N., Koutinas A. F. Etiopathogenesis and clinical manifestations of the non-ketotic feline diabetes mellitus. Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society. 2017. 55 (3). P. 262–267. DOI:10.12681/jhvms.15112.

2. Lokes-Krupka T., Tsvilichovsky M., Karasenko A. Features of correction of a pathological condition of small animals at the diabetes mellitus with obesity. Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Veterinary Sciences. 2021. 23 (101). P. 50–54. DOI:10.32718/nvlvet10109.

3. Greco D.S. Diagnosis of Diabetes Mellitus in Cats and Dogs. Vet. Clin. N. Am. Small Anim. Pract. 2001. 31. P. 845–853. [Google Scholar] [PubMed].

4. Idowu O., Heading K. Hypoglycemia in Dogs: Causes, Management, and Diagnosis. Can. Vet. J. 2018. 59. P. 642–649. [Google Scholar] [PubMed].

УДК: 636.7.096616.36-002:619

ГАВРИЛЕНКО О.О., магістрант
Науковий керівник – **ТИШКІВСЬКИЙ М.Я.,** канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ПОШИРЕННЯ ТА ЕТІОЛОГІЯ ПАРЕНХІМАТОЗНОГО ГЕПАТИТУ В СОБАК

Широке поширення гепатодистрофії у собак зумовлене використанням недоброякісних кормів, дефіцитом у раціоні вітамінів і незамінних амінокислот, застосуванням лікарських препаратів, які мають гепатотоксичний вплив [1, 2].

Ряд авторів [3, 4] вказують, що основними причинами виникнення гепатодистрофії в собак є надлишок у раціоні вуглеводів і жирів, нестача протеїну, ліпотропних речовин (холіну, метіоніну, цистину), вітамінів та інших біологічно активних речовин.

Недостатня кількість у раціоні м’ясоїдних сульфурвмісних амінокислот (метіонін, цистин, треонін, лізин) порушує синтез білка, знижує рівень окисних процесів у печінці, що в кінцевому результаті призводить до її ожиріння [5].

Ключові слова: собаки різних вікових груп і порід, печінка, гепатодистрофія.

Мета роботи – вивчити поширення та етіології розвитку паренхіматозного гепатиту в собак за матеріалами ветеринарної клініки “VET HAUS” м. Київ.

Матеріалом для проведення дослідження були собаки 24 (40 %) – німецька вівчарка, 15 (25 %) – спанієлі, 9 (15 %) – йоркширські тер’єри, 12 (20 %) – метиси, віком від 2 до 6 років.

Результати дослідження. Аналіз даних амбулаторного прийому в клініці “VET HAUS” за 2022–2023 роки показав, що серед 9745 обстежених собак 10,6% пройшли профілактичне обстеження та вакцинацію. Хвороби шкіри діагностували у 19,9 % тварин, а незаразні захворювання були виявлені у 58,4 % собак, серед яких 19,1 % становили хірургічні випадки, 10,3% – онкологічні хвороби, а 7,3 % — акушерсько-гінекологічна патологія.

Захворювання заразного характеру склали 63,3 % від загальної кількості звернень. Серед внутрішніх хвороб домінували патології травної системи та підшлункової залози (28,4 %), дихальної системи (14,8 %), серцево-судинної системи (9,0 %) та органів сечовидільної системи (15,8 %).

Печінкові захворювання діагностували у 32 % пацієнтів, серед яких найчастіше зустрічався гепатит (42 %), гепатодистрофія (34 %), цироз і фіброз (17 %) та новоутворення печінки (7 %).

Гепатодистрофія є однією з поширених печінкових хвороб у собак, що проявляється дистрофічними змінами і некрозом гепатоцитів, печінковою недостатністю та токсикозом. У ході дослідження було проаналізовано 60 собак з діагнозом гепатодистрофії, серед яких 25 (41,7 %) були німецькими вівчарками, 14 (23,3 %) – спанієлями, 8 (13,3%) — йоркширськими тер'єрами і 13 (21,7 %) – метисами, віком від 2 до 6 років та вагою 2,5–47 кг.

Аналіз харчування хворих собак виявив численні порушення, що могли спричинити розвиток гепатодистрофії. Основними факторами стали змішане годування та надмірне додавання вуглеводних ласощів, таких як печиво, морозиво, цукерки та фрукти. Це призводило до значного перевищення вмісту вуглеводів у раціоні, що несприятливо впливало на обмінні процеси в організмі тварин, особливо на функції печінки.

У тварин, основним джерелом харчування яких був промисловий корм, власники часто додавали в раціон м’ясо, субпродукти та страви, приготовані “зі столу”. Однак такі страви, зокрема смажене м'ясо, ковбасні вироби та продукти з високим вмістом приправ, створювали додаткове навантаження на організм. Таке харчування призводило до накопичення не тільки надмірної кількості білків, але й жирів, що негативно впливало на гепатоцити — основні клітини печінки.

Надмірна кількість білків та жирів змушувала печінку працювати з підвищеною інтенсивністю для їх переробки, що перевищувало фізіологічні можливості цього органа у собак. В результаті порушувався ліпідний обмін, що спричиняло накопичення жирів у клітинах печінки та розвиток дистрофічних процесів, включаючи некроз тканин. Крім того, смажені та приправлені продукти, багаті на шкідливі жири та штучні добавки, посилювали токсичне навантаження на печінку, викликаючи токсикоз і розвиток печінкової недостатності.

Змішане годування також сприяло дисбалансу нутрієнтів, що є особливо небезпечним для собак, організм яких чутливо реагує на зміну пропорцій білків, жирів і вуглеводів. У результаті такого харчування розвивалися хронічні патологічні стани, що

погіршували загальний стан здоров'я тварини, сприяли виникненню запальних процесів у печінці та збільшували ризик гепатодистрофії.

Таким чином, недотримання збалансованого раціону, що відповідає потребам собаки, і додавання шкідливих компонентів у харчування значно впливали на розвиток гепатодистрофії, що потребує серйозного підходу до корекції раціону та профілактики захворювань печінки.

Отже, аналіз даних амбулаторного прийому у клініці "VET HAUS" показав, що серед 9745 собак поширені хвороби шкіри, незаразні та заразні захворювання. Велику частину незаразних хвороб складають хірургічні та онкологічні випадки, а також патології органів травлення, дихальної та серцево-судинної систем. Захворювання печінки було діагностовано у 32 % пацієнтів, серед яких гепатодистрофія є однією з найпоширеніших патологій. Дослідження показали, що дисбаланс у раціоні, зокрема змішане харчування та надмірне споживання білків і жирів, суттєво сприяють розвитку гепатодистрофії, що погіршує стан здоров'я тварин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Comazzi S., Pierlisi C., Bertazzolo W. Haematological and biochemical abnormalities in canine blood: Frequency and associations in 1022 samples. J. Small Anim. Pract. 2004. 45. P. 343–349. [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed].

2. Xenoulis P.G., Steiner J.M. Canine hyperlipidaemia. J. Small Anim. Pract. 015. 56. P. 595–605. [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed].

3. Barrie J. Hyperlipidaemia in the Dog. Ph.D. Dissertation, University of Glasgow, Glasgow, UK, 1993. [Google Scholar].

4. Xenoulis P.G., Steiner J.M. Lipid metabolism and hyperlipidemia in dogs. Vet. J. 2010. 183. P. 12–21. [Google Scholar] [CrossRef] [PubMed].

5. Washabau R.J., Day M.J. Canine & Feline Gastroenterology, 1st ed.; Elsevier Saunders: St. Louis, MI, USA, 2012. P. 386–388. [Google Scholar].

УДК: 636.4.053.09:616.33-008.3:619

ЖМУД О.В., магістрант
Науковий керівник – **ТИШКІВСЬКИЙ М.Я.,** канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ПОШИРЕННЯ ТА ЕТІОЛОГІЯ ШЛУНКОВО-КИШКОВИХ РОЗЛАДІВ У ТЕЛЯТ

Період новонародженості у всіх видів тварин має в собі безліч проблем. Неонатологія вивчає хвороби новонароджених, що мають вроджений та набутий характер. Новонароджені телята мають такі ж самі ступені недорозвиненості з підвищеним ризиком схильності до розвитку захворювань, як і інші види тварин. Це пов'язано з недосконалим розвитком імунної системи,гемопоезу, дихання, травлення та терморегуляції. Хвороби шлунково-кишкового тракту з синдромом діареї у телят мають масовий характер в умовах інтенсивного ведення тваринництва. При цьому причиною їх виникнення не завжди є принцип моноетілогічності [1].

Вважається, що молозивний період розвитку новонароджених телят є важливим для адаптації організму в навколишньому організмі. Тому, своєчасне випоювання якісного молозива є запорукою формування повноцінного імунітету та створення в шлунково-кишковому тракті в першу добу життя свого мікробного комплексу мікроорганізмів, що сприяють травленню та попереджають хвороби молодняку.

Диспепсія (несправність) відображає сутність процесу хвороби тільки в тому випадку, якщо рахувати, що в її основі лежить розлад функцій травного каналу без дії мікроорганізмів та їх токсинів [2].

Недостатнє вивчення етіології, патогенезу диспепсії сприяє тому, що ставлять під сумнів наявність диспепсії як самостійного захворювання. Внаслідок слабо розробленої диференційної діагностики діарей новонароджених диспепсією діагностують як колібактеріоз, анаеробна дизентерія і гастроентерит іншого походження [3, 4].

Дослідження показують, що фактор "несправності", тобтопорушення травлення, беруть за основу патології, незалежно від її причин. В результаті цей синдром перетворюється в сутність хвороби. Так, як діареї мають місце при різних захворюваннях, то до диспепсії часто відносять багато шлунково-кишкових захворювань. Травний канал – відкрита система, безпосередньо зв'язана з зовнішнім середовищем. Вже в